

	ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ	Број:
		10/9-72
	ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ	Датум:
		15.12.2015.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу
подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Др Александар Растовић, ванр. проф.
2. Др Ема Миљковић, ред. проф.
3. Др Славиша Недељковић, ванр. проф.

2. Одлука Већа департмана за историју број 10/9-22 од 26.08.2015.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме:

_____ Исмања (Миодраг) Миљковић _____

2. Година уписа на мастер академске студије

2014/2015.

3. Назив студијског програма

Мастер академске студије историје

III НАСЛОВ – МАСТЕР РАДА:

Михаил Горбачов и распад СССР

IV ПРЕГЛЕД -МАСТЕР РАДА:

Увод (5-8); Михаил Горбачов (9-13); Детињство и школовање (9-10); Политичка каријера до 1985. Године (11-13); Унутрашња политика Михаила Горбачова (14-44); Економске реформе (14-19); Политичке реформе (20-44); Спољна политика Горбачова (45-61); Совјетско-амерички односи (51-57); Односи са европским државама (58-61); Национално питање у СССР (62-72); Последње две године постојања СССР (73-88); Дешавања у балтичким републикама (77-81); Преговори у Новом Огареву (82-88); Државни удар и распад СССР (89-104); Закључак (105-110); Извори и литература (111-115);

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА -МАСТЕР РАДА:

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

У Уводу мастер рада кандидат Немања Миљковић је представио објављене историјске изворе на основу којих је написао рад. Поред извора навео је и коришћену релевантну страну литературе и штампу. Указао је на повезаност културних и економских фактора са политичким факторима у последњим годинама постојања Совјетског Савеза, чиме је испоштовао принцип мултидисциплинарности рада.

Рад је подељен на шест глава. У оквиру прве главе која носи назив *Михаил Горбачов*, кандидат је кроз два поглавља представио детињство и школовање последњег генералног секретара Комунистичке партије Совјетског Савеза, његове склоности и интересовања, као и његов успон до најважније функције у политичком систему СССР-а.

Друга глава носи назив *Унутрашња политика Михаила Горбачова* и чине је два поглавља. У првом поглављу кандидат се посветио проучавању економског стања у Совјетском Савезу, изазовима и потенцијалним решењима кризе која је задесила СССР. Колега Миљковић истиче почетак транзиционог периода у домену економије који је имао за циљ напуштање планске економије и прелазак на тржишни концепт економског уређења земље.

У другом поглављу ове главе пажња је посвећена унапређењу политичке ситуације у СССР. Идеје Михаила Горбачова наилазиле су на јак отпор конзервативног елемента унутар КПСС-а, што је кочило спровођење политичких реформи. У овом поглављу пружена је општа слика политичког система Совјетског Савеза, утицај самог Горбачова и политичке реформе које су представљале прве кораке ка успостављању демократског друштва.

Трећа глава тиче се спољне политике Михаила Горбачова и насловљена је *Спољна политика Горбачова*. Састоји се из два поглавља: *Совјетско-амерички односи* и *Односи са европским државама*. У првом поглављу кандидат је представио односе Совјетског Савеза и Сједињених Америчких Држава у периоду 1985-1991, сусрете Горбачова са америчким председницима, као и потписивање споразума о контроли наоружања. У следећем поглављу пажња је посвећена односима са западноевропским државама.

У четвртој глави кандидат се осврнуо на етничке немире у периферним деловима Совјетског Савеза. Представио је јачање национализма и начин на који се централна власт опходила према овом проблему, али и акције совјетских трупа у циљу спречавања већих сукоба. Поред сукоба са централним властима, кандидат је предочио и међуетничке сукобе у којима је совјетска војска имала мировни карактер.

Следећа глава говори о дешавањима из 1990-1991. године. Кроз два поглавља кандидат је описао стање у балтичким републикама, као и преговоре који су вођени како би се спречио распад државе. Истакнут је утицај лидера совјетских република који су увидели да је независност њихових република реална могућност, чиме су саботирали преговоре.

Последња глава тиче се дешавања у Совјетском Савезу у периоду између августа и децембра 1991. године. Кандидат је представио учеснике и сам ток државног удара у августу

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

Број:

10/9-72

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Датум:

15. 12. 2015.

1991, као и узроке и последице овог догађаја. Пажња је посвећена и новим преговорима с новом савезном уговору совјетских република, као и самоиницијативном састанку председника Русије, Белорусије и Украјине у Бјеловажи, чиме је распад СССР-а постао изванредан. Последњи догађај који је представљен у раду јесте самит у Алма-Ати, на коме су се још осам совјетских република придружиле учесницима из Бјеловаже, што је довело до оставке Михаила Горбачова 25. децембра 1991. и званичног распуштања Совјетског Савеза.

Колега Миљковић је својим мастер радом показао разумевање теме коју је проучавао. Успео је да изврши све важне аспекте истраживања у контексту постављеног циља. Између осталог, кандидат је био мотивисан да се бави једним од најважнијих догађаја друге половине 20. века, оцени његов значај и последице. Приказао је најзначајније аспекте који су утицали на спољну и унутрашњу политику Михаила Горбачова. Са једне стране постојала је тежња да се очувају тековине које су успостављене за време Хрушчова и Брежњева, док је Михаил Горбачов тежио ка социјалдемократском концепту уређења државе. Кандидат је успео да сагледа релевантне чињенице и тему обради са историјског, привредног и донекле друштвеног становишта. Истраживање је обављено коректно, структура рада је добра и јасно конципирана. Важни догађаји, појаве, процеси и личности су добро обајшњени, јасни и разумљиви.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Кандидат Немања Миљковић је одабрао тему којом је могао да покаже да је овладао потребним методолошким знањем. Начином приказа и тумачења резултата истраживања показао је добро разумевање теме којом се бавио и успео је да истакне све важне аспекте истраживања из перспективе постављених питања. Резултати истраживања су представљени у складу са претпоставкама заснованим на изворној грађи и литератури, систематично и прегледно. Стога је комисија задовољна начином приказа теме и тумачењем резултата истраживања од стране кандидата.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА -МАСТЕР РАДА

Да ли је теза урађена у складу са образложењем наведеним у пријави теме – ДА

Да ли теза садржи све битне елементе – ДА

По чему је теза оригиналан допринос науци:

Мастер рад *Михаил Горбачов и распад СССР* урађен је у складу са методолошким захтевима савремене историографије. У њему су изложени резултати кандидатових истраживачких напора, у циљу расветљавања релевантних питања, првенствено из области политичке и економске историје. Овај рад излази из оквира националне историје, јер омогућава да се догађаји који су се одиграли у Совјетском Савезу ставе у шири, европски и светски историјски контекст.

Због свега наведеног, мастер рад Немање Миљковића може се сматрати квалитетним научним истраживањем.

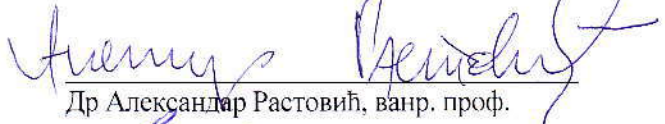
Недостаци тезе и њихов утицај на резултат истраживања – НЕ

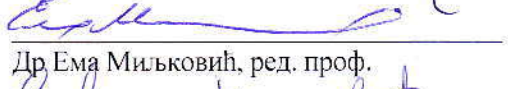
VI ПРЕДЛОГ:

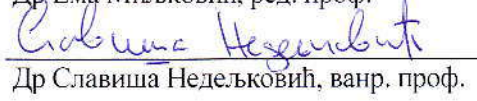
На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже:

- Да се мастер рад прихвати, а кандидату одобри јавна расправа.

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Александар Растовић, ванр. проф.

Др Ема Миљковић, ред. проф.

Др Славиша Недељковић, ванр. проф.